

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ทำการค้นคว้าและทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมิได้ขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะต้องคำนึงถึงอีกด้วย ดังที่อนาตาซี (Anatasi) กล่าวไว้ว่า การศึกษามิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับความถนัดทางการเรียนของแต่ละบุคคล รวมทั้งองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับทางสติปัญญาด้วย¹ นอกจากนี้ยังมีนักเศรษฐศาสตร์และนักการศึกษาหลายท่านยืนยันว่า ผลการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมีชั้นมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมบางประการ ตัวอย่างประกอบทางสังคมเหล่านี้ได้แก่ อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของครอบครัวและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนฝูง²

เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการศึกษาของเด็กมาก ดังนั้นจึงควรให้ความร่วมมือกับครูในการให้การศึกษแก่เด็ก ผู้ปกครองที่ดีควรให้ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์กับทางโรงเรียน และควรจะทราบถึงบทบาทของตนเองที่จะช่วยให้เด็กของตนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

¹ Anatasi, Anne. Testing Problems in Perspective, American Council on Education (New York : Harper & Row, 1966), p. 430.

² อุดม เกิดพิบูลย์, "ผลการเรียนของนิสิตที่มาจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผลทางสังคมบางกรณีตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์," ศูนย์ศึกษา 19 (เมษายน - มิถุนายน 2516) : 77.

ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน

ครอบครัวหรือบ้านเป็นสถาบันแรก เป็นสังคมแห่งแรกที่เด็กรู้จักและโรงเรียนเป็นสังคมที่สองที่มีความสำคัญต่อเด็กไม่น้อยไปกว่าครอบครัว โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความสำคัญต่อเด็กมาก เพราะเด็กทุกคนต้องเข้าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาอันเป็นการศึกษาภาคบังคับ ครอบครัวและโรงเรียนจึงต้องทำหน้าที่ร่วมกันในการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของเด็กที่อยู่ในความรับผิดชอบ ถ้าโรงเรียนหรือครอบครัวปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันด้วยดีแล้ว อาจมีผลทำให้เด็กมีปัญหาได้ บ้านและโรงเรียนจึงมีความสำคัญและสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ได้ออกตัวเด็กและพฤติกรรมของเด็ก

นักการศึกษาหลายท่านมีความคิดเห็นและสนับสนุนให้สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน

พจน์ ชัญญุพันธ์ กล่าวว่ "การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและเข้าใจตรงกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือในการสร้างตัวเด็กให้เจริญงอกงามขึ้นในแนวที่พึงประสงค์"¹

ธวัช บุรีรักษ์ มีความเห็นว่า

ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความสำคัญมากต่อการช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้โดยทั้งสองฝ่ายต้องมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน คือ ให้โอกาสแก่เด็กที่จะมีความสุข ต้องทำด้วยใจรัก และมุ่งหวังให้เด็กออกไปเผชิญโลกกว้างร่างกายและจิตใจที่ได้รับการเตรียมพร้อมแล้วทุกอย่าง²

¹พจน์ ชัญญุพันธ์, "ทำไมบ้านกับโรงเรียนจึงต้องมีความสัมพันธ์กัน,"

ศึกษาสัมพันธ์ 13(พฤษภาคม 2506) : 12-16.

²ธวัช บุรีรักษ์, "เกี่ยวกับบุตรของเขา ครูคือผู้ช่วยผู้ปกครอง," วิทยาสาร

๑(15 พฤษภาคม 2501) : 8-11.

อรสา กุมารี ปุกหุต กล่าวไว้ว่า

ชีวิตการเป็นนักเรียนย่อมจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลสองฝ่ายด้วยกัน คือ ผู้ปกครอง และครู ซึ่งโดยอุคมคติแล้ว บุคคลทั้งสองฝ่ายย่อมจะมีความต้องการให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นทุก ๆ ทาง ทั้งสติปัญญา อารมณ์และสังคม ดังนั้นถ้าหากก็ร่วมมือกันส่งเสริมเด็กด้วยความเข้าใจอันดีต่อกันแล้ว ผลดีย่อมจะเกิดแก่เด็กเป็นอเนกประการ¹

ละเมียด ลิมอักษร กล่าวว่า "ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เพื่อให้เกิดความรู้อย่างเข้าใจตรงกัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือ ในการสร้างตัวเด็กให้เจริญขึ้นในทางที่พึงประสงค์ ควรจัดการศึกษาให้ผู้ปกครองเข้าใจหน้าที่ที่ตนพึงมีต่อการศึกษาของเด็ก"²

ลีปเปอร์ (Leeper) และคณะ กล่าวว่า

บ้านและโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญที่จะให้บริการทางการศึกษาแก่เด็ก และไม่สามารถจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าปราศจากความเข้าใจ การสนับสนุน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาเด็กเป็นความพยายามที่ต้องกระทำร่วมกัน³

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวว่า "ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เพราะต่างก็มีหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษแก่เด็ก ทั้งสองฝ่ายจึงต้องทำงานร่วมกัน และมีความเข้าใจกัน"⁴

นักการศึกษาทั้งหลายได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียน อันจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองควรจะให้ความร่วมมือ

¹อรสา กุมารี ปุกหุต, "ผู้ปกครองกับโรงเรียน," วิทยาศาสตร์ (พฤศจิกายน 2514):16.

²ละเมียด ลิมอักษร, "ผู้ปกครองกับการศึกษา," ศูนย์ศึกษา (กันยายน 2500):12.

³Sarch H. Leeper, et al. Good School for Young Children.

(London : Collier Macmillan, 1971), p. 373.

⁴ชัยยงค์ พรหมวงศ์, นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 149.

กับทางโรงเรียน เพื่อความเข้าใจตรงกันและเป็นผลดีในการที่จะร่วมมือกันอบรมสั่งสอน และให้การศึกษแก่เด็ก เพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต

บทบาทของผู้ปกครองในด้านการศึกษา

บทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนนั้น มิได้จำกัดเพียงการเลี้ยงดูและการดูแลความประพฤติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้การศึกษแก่นักเรียนด้วย ในชีวิตของนักเรียนนั้น ผู้ที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อนักเรียนอย่างยิ่งก็คือแก่ ผู้ปกครองและครู ครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการให้การศึกษแก่เด็ก และผู้ปกครองก็ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อเด็กเป็นที่สุด ดังที่ ละเมียด ลิมอักษร ไคกลาวว่า

ผู้ปกครองเป็นทั้งครูคนแรกและคนสุดท้าย เป็นครูที่สำคัญที่สุดของเด็ก ผู้ปกครองเป็นผู้ให้กำเนิดเด็ก เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็กทั้งทางกรรมพันธุ์และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองเป็นผู้ใกล้ชิดที่สุดของเด็ก เขาใจพื้นฐานอันแท้จริงและปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางกายและอารมณ์ของเด็ก ...¹

นักการศึกษาทั้งหลายตระหนักดีว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในการดำเนินการศึกษาให้มีสมรรถภาพและมีพัฒนาการ นักการศึกษาจึงต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในเรื่องการจัดการศึกษาให้มากที่สุด² ถ้าผู้ปกครองให้ความสนใจกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาก ก็เท่ากับเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียนมีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น

¹ ละเมียด ลิมอักษร, "บทบาทของผู้ปกครองต่อการศึกษาของเด็ก : ตอนที่ 1 ผู้ปกครองกับผลสำเร็จในการเรียนของเด็ก," ประชาศึกษา 22(มกราคม 2514) : 12.

² สอิ่ง วานิชสรรพ, ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนต่อโรงเรียนเทศบาล แผนกโรงเรียน 2 กองการศึกษา ฝ่ายการศึกษา และสวัสดิการสังคม เทศบาลนครหลวง, [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] หน้า 1.

007496

การจัดการศึกษาจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบ การเล่าเรียนของนักเรียนในปกครองของตน ดังที่ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ ไทกล่าว่า ผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลซึ่งจะรับผิดชอบการเล่าเรียนของเด็กในโรงเรียน ถึงแม้จะ ไม่มีความรับผิดชอบในกิจการของโรงเรียนเต็มทีเดียวก็ตาม แต่ผลของการศึกษาของ นักเรียนในโรงเรียน มักจะตกไปอยู่กับผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นผู้ปกครองนี้จึงเป็น ผู้รับผิดชอบและรับผิดชอบต่อกิจการของโรงเรียนในขั้นสุดท้าย¹

เมื่อผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบของการเล่าเรียนของเด็กของตนดังกล่าวแล้ว ผู้ปกครองจึงควรมีบทบาทต่อการศึกษาของเด็กของตนให้มากขึ้น บทบาทของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กมีอิทธิพลต่อนโยบายการจัดการศึกษามาก เพราะความคิดเห็น ของผู้ปกครองเป็นความคิดเห็นที่จะเป็นแรงผลักดันทางอ้อมในการตั้งวัตถุประสงค์ของ การศึกษา การจัดหลักสูตร วิชาเรียน การวางระเบียบวินัยสำหรับนักเรียน การสร้างอาคารเรียน เป็นต้น ความรู้สึกของผู้ปกครองที่ว่าตนเองมีส่วนสำคัญใน บทบาทของการศึกษาและกิจการของโรงเรียนยังเป็นของใหม่ ผู้ปกครองส่วนมากยังไม่ เข้าใจว่าจะให้ความร่วมมือแก่โรงเรียนได้อย่างไร จึงเป็นหน้าที่ของครูและโรงเรียน จะต้องหาวิธีให้ผู้ปกครองเข้ามาหาโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจในบทบาทของตนที่มีต่อ โรงเรียนและต่อการศึกษาของเด็ก

การศึกษาของเด็กในวันหนึ่ง ๆ มิได้สิ้นสุดแต่ภายในห้องเรียนเท่านั้น หาก แต่ยังคงศึกษา ผักผ่อนพักผ่อนและพบพวพวบนอกบ้านอีก ซึ่งการศึกษาที่บ้านเป็นเรื่อง จำเป็นและเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ อاهر รัตนคำวน กล่าว ว่า "การศึกษาเล่าเรียนของเด็ก ๆ น่าจะเป็นความรับผิดชอบของพ่อแม่ผู้ปกครอง ยิ่งกว่า จะมอบภาระให้เป็นของโรงเรียนฝ่ายเดียว"² เมื่อส่งเด็กเข้าโรงเรียนแล้ว อย่าคิดว่า

¹ กอ สวัสดิ์พาณิชย์, "บทบาทของผู้ปกครองและครูในการพัฒนาการศึกษา ของเยาวชน," มิตรครู 21(31 ตุลาคม 2521) : 21.

² อاهر รัตนคำวน, "ท่านอาจช่วยลูกหลานของท่านในการเรียนการสอน," การศึกษาเอกชน 4(8 พฤษภาคม 2522) : 20 - 22.

การให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นเรื่องของทางโรงเรียนและตนเองหมดภาระหน้าที่แล้ว ผู้ปกครองสามารถช่วยเหลือหลานในเรื่องการเรียนการสอนได้ แต่จะช่วยให้เพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถ เวลาและความสนใจ ความพอใจของผู้ปกครอง

อาทร รัตนคำวน อ่างถึง โคลแมน (Coleman) ซึ่งได้เสนอแนะว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการช่วยเหลือการเรียนของเด็ก โดย

1. จัดเวลา สถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอน สนใจที่จะพูดถึงเรื่อง การบ้านที่เด็กได้รับมอบจากครู ช่วยตรวจดูเมื่อเด็กทำการบ้านเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. ช่วยสอนเรื่องที่เป็นปฏิบัติการขั้นพื้นฐาน
ผู้ปกครองอาจจะช่วยสอนเฉพาะทักษะพื้นฐาน เช่น ตารางคูณเลข
3. ติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. อธิบายหุคยั้งที่จะกระตุ้นเตือนให้เด็กเกิดการเรียนรู้¹

ศรีสุภา ศิริสิทธิ์ ได้เสนอแนะว่า ผู้ปกครองควรมีบทบาทในด้านการศึกษาดูแลให้นักเรียนทำการบ้าน ให้ความร่วมมือกับครู ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน²

เนื่องจากวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาทักษะ การฝึกทักษะให้ได้ผลดี ต้องให้เด็กได้กระทำการที่เรียนรู้บ่อยครั้ง และช่วยเหตุที่การเรียนคณิตศาสตร์ต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งที่บ้าน จึงต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจและความร่วมมือจากผู้ปกครอง เพื่อช่วยให้เกิดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ผู้ปกครองจึงควรมีบทบาทในด้านการศึกษาของเด็กบ้าง โดยให้ความสนใจความก้าวหน้าในการเรียนที่บ้านและที่โรงเรียน สอนให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของการศึกษา จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษานอกจากนั้น ผู้ปกครองควรรหาสถานที่ที่นักเรียนสามารถจะทำงานได้โดยไม่ถูกรบกวน คอยดูแลให้

¹ เรื่องเดียวกัน

² ศรีสุภา ศิริสิทธิ์, "ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองต่อการให้การบ้านนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 99.

มีเวลาทำงานที่ครูมอบหมายให้อย่างสม่ำเสมอ ไม่มอมงานทางบ้านให้นักเรียนมากจนไม่อาจปลีกเวลาทบทวนบทเรียนได้เลย ให้กำลังใจแก่เด็กบ้าง และควรจะจัดหาอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นให้แก่นักเรียนด้วย หากผู้ปกครองเข้าใจบทบาทของตนเองและให้ความร่วมมือกับครู ก็จะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียนเป็นอย่างมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเอาใจใส่และการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ความสนใจ ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง การให้การสนับสนุนในเรื่องการเรียนของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กที่อยู่ในความปกครองเป็นแรงกระตุ้นประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ชอร์และไลย์แมน¹ (**Shore and Leiman**) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจของผู้ปกครอง การวางแผนของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการเรียนของนักเรียนในความปกครองและความรับผิดชอบของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิทยาลัยไลย์เซสเตอร์ จูเนียร์ (**Leicester Junior**) ในปี ค.ศ. 1960 มีการวิจัยติดตามผลเมื่อนักเรียนเริ่มเข้าศึกษาในวิทยาลัย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองของนักเรียน หลังจากนั้นใช้เกรคินภาคเรียนที่ 2 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 19 คน และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 20 คน ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามปรากฏว่า บิคามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความสนใจ เอาใจใส่ในเรื่องโครงการเรียน การวางแผนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุตรมากกว่าบิคามารดาของนักเรียนที่มี

¹Milton F. Shore and Alan H. Leiman. "Parental Perceptions of the Student as Related to Academic Achievement in Junior Collage" The Journal of Experimental Education, 33 (Summer, 1965), p. 391.

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ปกครองของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความเห็นว่าบุตรของตนไม่มีโครงการเรียน ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีโครงการในชีวิต ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่สนใจเรื่องการเรียนและการวางแผนอนาคตของเด็กเลย การที่ผู้ปกครองวางแผนเรื่องการเรียนให้แก่เด็กเรียน แสดงว่า ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่ในการเรียนของเด็ก มีการสอบถามเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ตลอดจนให้คำแนะนำในการเรียน มีการติดตามผลการเรียนของเด็กไปปกครอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในความปกครอง

เมเยอริแบงก์¹ (Merjoribanks) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมและระดับฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ขวบ จำนวน 185 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบทดสอบทางสมองเบื้องต้น (Primary Mental Ability) และแบบสอบถาม สำหรับแบบทดสอบทางสมองเบื้องต้น (Primary Mental Ability) ได้แยกเป็นแบบทดสอบย่อย ๆ 4 ฉบับ คือ แบบทดสอบด้านภาษา แบบทดสอบเกี่ยวกับตัวเลข แบบทดสอบมิติสัมพันธ์และแบบทดสอบเหตุผล ส่วนแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ผลการศึกษาเรื่องนี้ปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน มีการเตรียมโครงการในการเรียนของเด็ก เห็นความก้าวหน้าของเด็กและเห็นความสำคัญในการศึกษา ตลอดจนมีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบทางสมองเบื้องต้น (Primary Mental Ability) สูง

1

Kewin, Majoribanks, "Environment, Social Class and Mental Abilities." Journal of Educational Psychology, 63 (February, 1972) .
p. 103 - 109.

เมียร์เทนส์และจอห์นสตัน¹ (Meartens and Johnston) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลของการบ้านวิชาเลขคณิตที่มีต่อทัศนคติและสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในระดับชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญระหว่างความร่วมมือของบิดามารดาที่มีต่อการบ้านของบุตรครั้งนี้คือ การที่บิดามารดาให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาโจทย์และในการคิดเลข ไม่ว่าจะเป็นเวลาก่อนหรือหลังขณะที่บุตรหลานกำลังทำการบ้านก็ตาม ย่อมมีผลต่อเด็กเท่ากัน ทั้งเมียร์เทนส์และจอห์นสตันยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าเมื่อมีการบ้าน อย่างน้อยที่สุด บิดามารดาควรให้คำแนะนำแก่บุตรของตนบ้าง

สถาบันโครงการ **International Project for the Evaluation of Educational Attainment** ของ **UNESCO Institute for Education** ที่เมืองแฮมเบิร์ก ประเทศเยอรมัน ได้ทำการประชุมสัมมนา เมื่อเดือนเมษายน 2509 มีการทำการค้นคว้าเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยเฉพาะ โดยทดสอบกับเด็กอายุ 13 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาประเทศต่าง ๆ 12 ประเทศ และสรุปผลการวิจัยว่า องค์ประกอบที่ทำให้เด็กเรียนรู้อคณิตศาสตร์ได้ดีหรือไม่ดีนั้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน 50% ซึ่งยังแยกย่อยออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและครอบครัวประมาณ 20% และการสนับสนุนของพ่อแม่ในการส่งเสริมบุตร 30% ²

¹Norbert Meartens and James Johnston, "Effects of Arithmetic Homework Upon the Attitudes and Achievement of Fourth, Fifth and Sixth Grade Pupils," School Science and Mathematics, No 2 (February, 1972), p. 125.

²บุญถิ่น อัตถากร, "สรุปคำบรรยายของอธิบดีกรมการฝึกหัดครูในการเปิดสัมมนาผู้สอนคณิตศาสตร์ระดับ ป.กศ. สูง" คณิตศาสตร์ 11(1 มิถุนายน 2509) : 321.

ดัตตัน¹ (Dutton) ได้รวบรวมและศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาวิชาเลขคณิต ระดับประถมศึกษาในกรุงโตเกียว 11 โรงเรียน วิธีการศึกษาค้นคว้า ใช้การสังเกตและการตรวจสอบ เช่น การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การใช้วัสดุอุปกรณ์กลางตำราเรียน อุปกรณ์การสอน การจัดสภาพการณ์ในชั้นเรียน การวัดผล และงานการพัฒนาหลักสูตร สรุปผลจากการค้นคว้าว่า วัฒนธรรมของผู้ป้อนเน้นความสำคัญในวิชาคณิตศาสตร์ ทำให้ผู้ปกครองหรือบิดามารดามีความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนเลขคณิตของเด็กมาก ซึ่งนับได้ว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วิชา พุ่มเล็ก² ได้ค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนมัธยมสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้น มศ.1 - มศ.3 ปีการศึกษา 2512 จำนวน 232 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 116 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 116 คน โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนและผู้ปกครอง พบว่าในด้าน การเอาใจใส่ การให้คำแนะนำทางด้านการเรียนนั้น บิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเอาใจใส่และให้คำแนะนำด้านการเรียนแก่ลูกมากกว่าบิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ Wilber H. Dutton, " Arithmetic Education in Tokyo Primary School " The Arithmetic Teacher, 24 (February, 1971), p.148-153.

² วิชา พุ่มเล็ก, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 85.

สุนันท์ ศลโกสุม² ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเอาใจใส่ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในปีการศึกษา 2513 จำนวน 753 คน โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานชุดวิชาคณิตศาสตร์ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวน 3 ฉบับ คือ แบบทดสอบคณิตศาสตร์ทักษะ แบบทดสอบคณิตศาสตร์ปัญหาและแบบทดสอบคณิตศาสตร์เหตุผล สรุปได้ว่า การที่ผู้ปกครองให้การอบรมส่งเสริมสนับสนุนและสนใจในการศึกษาของนักเรียนจะทำให้เด็กเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ดี

อาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ในการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในปีการศึกษา 2519 พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นอันดับที่สองคือ อาชีพของบิดามารดา³

โชปรา³ (Chopra) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีอายุ

¹สุนันท์ ศลโกสุม, "ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน ความมุ่งหวังของผู้ปกครองและรากฐานทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516), หน้า 195.

²สำนักนายกรัฐมนตรี้, สำนักงาน, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา เรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : เอราวันการพิมพ์, 2519), หน้า 45.

³SL. Chopra, "Parental Occupation and Academic Achievement of High School Students in India." The Journal of Education Research, 60 (April, 1967), p. 359 - 362.

ระหว่าง 14 - 17 ปี จำนวน 1,359 คน จากโรงเรียนมัธยม (High School) ในเมืองหลวง 22 โรงเรียนและในชนบท 6 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีแบบทดสอบ 3 ฉบับ คือ 1) แบบทดสอบทางคณิตปัญญา (Progressive Matrics Test) 2) แบบทดสอบทางความรู้การซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานของโรงเรียน และ 3) แบบสอบถามทางความรู้สังคมและครอบครัว (International Standard Classification of occupation) จากแบบสอบถามนี้ได้แบ่งอาชีพของผู้ปกครอง เป็น 7 อาชีพ คือ อาชีพทางความรู้การ อาชีพนักบริหาร อาชีพเสมียนบัญชี อาชีพนักเดินตลาดและธุรกิจย่อย อาชีพช่างฝีมือ อาชีพเกษตรกรรมและอาชีพกรรมกร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกี่ยวกับความรู้การ จะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาชีพของบิดาเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงระดับทางสังคมของครอบครัว และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในทางการศึกษาของบุตร

๑. เชาวน์ ทัพบิมทอง¹ ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12 ตัวอย่างประชากร เป็นเด็กนักเรียนชั้น ป.1 โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 290 คน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถ 15 ด้าน สรุปผลได้ว่า นักเรียนซึ่งผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ มีความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนซึ่งผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ผลที่ได้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพบว่าอาชีพเกษตรกรรมสัมพันธ์กับระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ($r = -.50$)²

¹ เชาวน์ ทัพบิมทอง, "การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522), หน้บทคัดย่อ.

² สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน, "รายงานการวิจัยประสิทธิภาพ..." หน้า 54.

๕ ๔
 อรรถพรณ วีระกัลล์¹ และวัชณา พุ่มเล็ก² ได้ทำการวิจัยปรากฏผลสอดคล้องกันว่าอาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและค้าขาย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและกรรมกร

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

นักวิจัยในต่างประเทศยอมรับกันว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา คำว่า ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic status) นั้นอาจแปลในรูปของฐานะทางสังคมของบิดามารดา อาชีพ และรายได้ของครอบครัว เป็นต้น สภาพของครอบครัวที่ต่างกันย่อมมีปัญหาชีวิตต่างกัน มนุษย์จำเป็นต้องแก้ปัญหา และปรับคนให้เข้ากับสภาพชีวิตหรือสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันใน การปรับตัวและแก้ปัญหาที่มนุษย์จำเป็นต้องสร้างค่านิยม (Value) และวิถีชีวิตใหม่ขึ้น ดังนั้นสภาพครอบครัวที่ต่างกันจึงเป็นเหตุให้ค่านิยมและวิถีชีวิตของคนเราต่างกันได้ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสัญลักษณ์ของค่านิยม ทศนคติและแรงจูงใจที่เกี่ยวพันกับความสำเร็จทางการศึกษา

การิสัน, คิงสตันและแมคโคเนดส์³ (Garrison, Kingston and

¹ อรรถพรณ วีระกัลล์, "การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2513), หน้า 92.

² วัชณา พุ่มเล็ก, "การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบ...", หน้า 98.

³ Karl C. Garrison.; Albert J. Kingston. and Arthur S.

McDonald, Educational Psychology, 2d ed. (New York : Appleton -

Century Crofts, 1964) p. 415. อ้างถึงในชวนชัย เชื้อสาธุชน, "ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด

ชลบุรี" (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522) หน้า 24.

McDonald) ได้พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนดีหรือไม่ดี โดยพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมคดีย่อมขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ผลการวิจัยของการ์สันและคณะ แสดงว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของคอบซ์และบราวน์¹ (Deutsch and Brown) ที่ว่าการเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เป็นเครื่องชี้ถึงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาต่ำเหมือนกัน

เวริงตัน² (Worthington) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับเกรดการเรียนในครึ่งปีแรกของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทาห์ (Utah) ปีการศึกษา 1971 จำนวน 2,260 คน เป็นหญิง 990 คน ชาย 1,270 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบ เอ.ซี.ที. (American Collage Testing) ในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์และธรรมชาติวิทยา ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเขาได้แบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลางและระดับต่ำ พบว่า ผู้ปกครองระดับกลางและระดับสูง ให้การส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

แอสเวิร์ธ³ (Ashworth) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

¹ Martin Deutsch and Bert Brown, "School Influences in Negro - White Intelligence Differences", Journal of Social Issues, 20 (April, 1964), p.24 - 35.

² Lois H. Worthington, "Factors of Academic Success : A Multivariate Analysis, " The Journal of Educational Research, 65 (September, 1971), p. 7 - 10.

³ Marison S. Asworth, "A Comparative Study of Selected Background Factors Related to Achievement of Fifth and Sixth Grade Students," Dissertation Abstracts, 24, p. 3224 - A. 1963.

ทางการเรียนตามที่คาดหมายไว้ว่าจะมีพื้นฐานแตกต่างกันหรือไม่ เกี่ยวกับ

1. ระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
2. อาชีพและความมั่นคงในอาชีพ
3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
4. ความรับผิดชอบของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน
5. ความร่วมมือของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมของโรงเรียน

ฯลฯ

แอสเซอร์ชั เลือกศึกษานักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 จำนวน 178 คน จากโรงเรียนเด็กผิวขาว 8 โรงเรียนในรัฐเท็กซัส นักเรียนทุกคนมีเกณฑ์ภาคเชาวน์ (I.Q.) 120 ขึ้นไป แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบวกมีเกณฑ์ภาคเชาวน์ (I.Q.) 150 และกลุ่มลบมีเกณฑ์ภาคเชาวน์ (I.Q.) 125 ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวิฤติภาวะของนักเรียนโดยใช้แบบสอบถามครู ผู้ปกครอง นักเรียนและพยาบาล สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มบวกเอาใจใส่และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มลบ
3. แรงกระตุ้นจากผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹ ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน

¹ Chulalongkorn University, Faculty of Education. " Factor Related to Achievement Among Prathom 1 Pupils. " Pilot Study, Education Bulletin, Faculty of Education, Chulalongkorn University, 1964, p. 30.

วัดลานนาบุญ จำนวน 90 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์
ผู้ปกครองของนักเรียนและทำการทดสอบนักเรียนเป็น 2 ระยะ คือ เดือนมิถุนายน
2506 หนึ่งครั้ง และเดือนมีนาคม 2507 อีกหนึ่งครั้ง โดยใช้แบบทดสอบความพร้อม
เมโทรโพลิตัน (Metropolitan Readiness Test) ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ใน
การเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับภูมิหลัง (Background) ของ
นักเรียนในด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน นักเรียนที่มาจากสภาพ
ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี จะสอบได้คะแนนดีกว่านักเรียนที่มาจาก
สภาพครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

บุญยืน พังสะอาด¹ ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครนายก โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนจำนวน 803 คน
พบว่าสิ่งที่นักเรียนทุกระดับชั้นทั้งหญิงและชายประสบปัญหาและเป็นอุปสรรคต่อการเรียน
เป็นอันดับแรก คือ ฐานะทางบ้านไม่ดี มีเงินค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอและอุปกรณ์การเรียน
ไม่ครบ

กรมสามัญศึกษา² ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร โดยการทดสอบความรู้ภาษาไทย เลขคณิตและ
วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกกลุ่มจากภาคเหนือ ภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ ภาคละหนึ่งจังหวัด จำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,200
คน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่า
นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹บุญยืน พังสะอาด, "การสืบค้นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก" (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507), หน้า 131.

²ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา, รายงานการวิจัยผลสัมฤทธิ์
ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเทียบกับหลักสูตร, หน้า 29-38.

จรรยา สุวรรณทัต¹ ได้ทำการสำรวจปัญหาที่เป็นอุปสรรคการสอนของครู
ในถิ่นกันดารทั่วราชอาณาจักร 250 คน เป็นชาย 245 คน หญิง 5 คน โดยใช้แบบ
สอบถาม พบว่า ปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของเด็ก
และครูปกครอง คำตอบที่มีความถี่สูงสุด คือ ปัญหาเกี่ยวกับความยากจนของครูปกครอง
ซึ่งยังให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น การขาดอุปกรณ์การเรียน การขาด
เรียน ปัญหาการสอบตกซ้ำชั้น ฯลฯ ซึ่งทำให้กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอน
ของครูและเด็ก ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สุวิทย์ สังกโยคะ² ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู
ปีที่ 2 ในภาคการศึกษา 6 จำนวน 412 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา
ปรากฏว่า นักเรียนที่มีความคิดว้าบวามารดาของตนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
ค่อนข้างต่ำ จะมีการปรับตัวไม่ดีและมีผลกระทบเทือนต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วย

จำนง ผลบุญ³ ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ
การปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514
ของวิทยาลัยครูภาคเหนือจำนวน 515 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลปรากฏว่า กลุ่มที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง

¹จรรยา สุวรรณทัต, "สุขภาพจิตของครูในถิ่นกันดารซึ่งสัมพันธ์กับปัญหา
การสอนและเจตคติที่มีต่อเด็ก" วารสารวิจัยทางการศึกษา 9 (1 มิถุนายน 2522) : 44-45.

²สุวิทย์ สังกโยคะ, "การศึกษามุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครูระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ณ วิทยาลัยครู ในภาคการศึกษา 6" (ปริญญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514), หน้าบทคัดย่อ

³จำนง ผลบุญ, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว
และกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำในวิทยาลัยครู
ภาคเหนือ" (ปริญญา นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร,
2514), หน้าบทคัดย่อ

ศรีสุภา ศิริสิทธิ์¹ ได้สำรวจความคิดเห็นของครูและคุณปกครองต่อการให้การบ้านนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 โดยใช้แบบสอบถามกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประชากร 24 โรงเรียน ประกอบด้วยครู 204 คน และคุณปกครอง 204 คน พบว่าคุณปกครองที่มีฐานะยากจนหาเช้ากินค่ำ ซึ่งส่วนมากเป็นผู้ปกครองของเด็กในระดับประถมต้น พวกนี้ไม่ค่อยมีเวลาสนใจในการศึกษาเล่าเรียนของลูก ไม่ส่งเสริมการเรียนของเด็ก เป็นผลกระทบที่ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ค่อยดี

วุฒิการศึกษาของคุณปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

การศึกษาของคุณปกครองอาจเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกำหนดโอกาสของบุตรในอนาคต มีการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของคุณปกครองมีผลต่อการเรียนของเด็กมาก คุณปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมองเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการศึกษา จะช่วยส่งเสริมให้การสนับสนุนและเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนของบุตรหลานได้มาก

เดล² (Dale) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดามารดากับผลการเรียนของเด็กนักเรียนเกรด 4 และเกรด 5 ของโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงลอนดอน จำนวน 678 คน จากการศึกษพบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของเด็ก โดยพบว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนมักมีสาเหตุจากที่บ้าน เด็กที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนเป็นเด็กที่บิดามารดามีการศึกษาสูง จึงได้รับการสนับสนุนด้วยความเข้าใจและความรักจากที่บ้าน

¹ศรีสุภา ศิริสิทธิ์, "ความคิดเห็นของครูและคุณปกครองต่อการให้การบ้านนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4", หน้า 4:

²RR. Griffith Dale, Down Stream Failure in the Grammar School, (London : Routledge & Kegan Paul, 1965), p. 56.

อรุณศรี อนันตศิริชัย¹ ได้ศึกษาถึงภูมิหลังของครอบครัวทางด้านการศึกษา ของผู้ปกครองที่ไม่สนใจเรื่องการศึกษาของบุตรกับการมีปัญหาทางการศึกษาของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนคร จำนวน 100 คนและผู้ปกครองจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครอง สรุปผลไควผู้ปกครองขาดเหตุจูงใจและประสบการณ์ทางการศึกษา เพราะตนเองไม่เคยได้รับการศึกษาชั้นสูงมาก่อน จึงขาดความกระตือรือร้นและมองไม่เห็นความจำเป็นที่จะสนับสนุนลูกหลาน ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับการวิจัยของจรรยา สุวรรณทัต² ในการศึกษาปัญหาที่ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เพราะผู้ปกครองขาดการศึกษา ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ทำให้เกิดการละเลยเด็ก ขาดความสนใจ ความสามารถ และความกระตือรือร้นที่จะช่วยเด็กทางการเรียนและเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นิยม สุขประพันธ์³ ได้ศึกษาถึงสภาพบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในโรงเรียนประถมศึกษา 9 แห่ง จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ 4 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจในการอ่านและการฟัง และแบบสอบถามอีก 3 ฉบับถามนักเรียน ครูและผู้ปกครอง

¹อรุณศรี อนันตศิริชัย, "ภูมิหลังทางครอบครัวของเด็กที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513), หน้า 50.

²จรรยา สุวรรณทัต, "สุขภาพจิตของครูในถิ่นกันดารซึ่งสัมพันธ์กับปัญหาการสอนและเจตคติที่มีต่อเด็ก", วารสารวิจัยทางการศึกษา 9(1 มิถุนายน 2522): 48.

³นิยม สุขประพันธ์, "สถานภาพบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในโรงเรียนประถมศึกษา 9 แห่ง" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514), หน้าบทคัดย่อ.

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพทางครอบครัวที่มีผลต่อการ เรียนภาษาอังกฤษสูงหรือต่ำนั้น คือ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ถ้าครอบครัวที่ผู้ปกครองมีการศึกษาสูง จะมีทัศนคติที่ดีและมีการส่งเสริมการ เรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มีตัวแปรหลายชนิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งนอกจากจะประกอบด้วยความสามารถทางสติปัญญาและความถนัดทางการ เรียนของแต่ละบุคคลแล้ว ยังมีสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการ เรียนของนักเรียนให้ได้ผลคืออีกหลายประการ เช่น ภูมิหลังทางครอบครัว เกี่ยวกับพื้นฐานทางการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง การอบรมเลี้ยงดู ความสนใจ การให้การสนับสนุนและส่งเสริมของผู้ปกครองในด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน การสอนซ่อมเสริม การให้ความรู้เพิ่มเติม การจัดสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ส่งเสริมการเรียนรู และการให้กำลังใจ เป็นต้น องค์ประกอบเหล่านี้มีความสำคัญและสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีสติปัญญาเท่ากันมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนแตกต่างกัน